

Protokoll 12/2024

fört vid Bromma stadsdelsnämnds sammanträde torsdagen
den 12 december 2024 kl. 18:30-20:30, Alviks kulturhus

Ledamöter

Johan Heinonen (S) Ordförande
Mattias Keresztesi (M) 1:e vice ordförande
Rose-Marie Rooth (V) 2:e vice ordförande
Stina Andersson (S)
Svante Thorell (MP)
Alexander Saednia (M)
Sara Emrooz (M)
Findel Madison (SD)
Hanna Wistrand (L)
Johan Duvdahl (C)
Pelle Johansson (S)
Tove Lönstad (S) ersätter Laila Abdallah (S)
Petter Jennervall (S)

Ersättare

Albin Ringstad (S)
Terese Nordberg (V)
Johanna Klamming (MP)
Mikael Valdorson (M)
Jörgen Linse (M)
Magnus Ljungkvist (S)
Christopher Oskarsson (KD)

Övriga närvarande

Susanna Halldin Olsson Stadsdelsdirektör
Fredrik Skoglund Avdelningschef
Joel Färlin Avdelningschef
Malin Persson tf. Avdelningschef
Eva Runestig Avdelningschef
Timmie Aspelin Nämndsekreterare

Justerare

Johan Heinonen (S) och Mattias Keresztesi (M)

Datum för justering

2024-12-13

Paragraf

§18

Sekreterare

Timmie Aspelin

§ 18**Svar på remiss - Planärende på samråd - Del av Eneby
1:1, Ögat 1 m.fl**

BRO 2024/566

Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och översänder det till stadsbyggnadskontoret
2. Nämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan för fastigheterna Eneby 1:1, Ögat 1:1 med flera. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för flerbostadshus och centrumändamål längs Spångavägen vid Beckomberga samt radhus i Eneby. Planen består av tre delområden och möjliggör för cirka 150 hyresrätter i tre till sex våningar med lokaler i bottenvåning samt 14 radhus i två våningar. Förvaltningen anser att en större del av befintlig park bör bevaras genom att flytta radhusbebyggelsen något i sydvästlig riktning.

En större del av parkmarken bör bevaras vid den nya parkentrén vid Styrelseman Sanders väg. Fler alléträd bör om möjligt sparas för att erbjuda skugga och gatugrönnska. Tillräcklig yta för snöupplag och dagvatteninfiltration bör finnas mellan gata och bebyggelse.

Placeringen av trevåningshuset i område B innebär ett försvarande av parkskötseln och gör parkmarken mindre tillgänglig för allmänheten.

Det planerade skyfallsdiket bakom radhusen föreslås placeras på kvartersmark, separat från den allmänna gångstigen, för att underlätta driften.

Grönkompensationsåtgärder bör genomföras och dessa kan med fördel riktas mot närliggande Eneby lekplats och Enebyparken som har stora behov av upprustning.

Behovet av gruppbofastad inom ramen för LSS och SoL bör stämmas av med socialförvaltningen om detta inte redan gjorts.

Större hänsyn kan tas till skala och utformning i befintlig bebyggelse med anledning av att Eneby är utpekad av stadsmuseet som särskilt värdefullt för kulturmiljövården i Stockholm. Med anledning av det långa avståndet till spårbunden trafik bör ett

eventuellt behov av utökad turtäthet på busslinje 117 utredas inom ramen för planarbetet.

Trafiksituationen för gående och cyklister som rör sig mellan Hjortronvägen och Spångavägen bör om möjligt förbättras ur säkerhetssynpunkt.

Förvaltningen vill belysa vikten av att hitta rätt aktörer för att bedriva verksamhet i planerade lokaler så att dessa inte riskerar att bli tomställda eller slutna och därmed förlora sitt syfte att skapa en mer levande stadsmiljö.

Framlagda förslag till beslut

1) Ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V), Svante Thorell (MP) och Johan Duvdahl (C) föreslår (se beslutet).

2) Hanna Wistrand (L) och Mattias Keresztesi m.fl. (M) föreslår:
1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att utöver förvaltningens svar anföra följande.

Förslaget innehåller tre olika områden som ska bebyggas, Liberalerna har både länge och noga följt detta projekt och fört dialog med de boende för att på bästa sätt kunna bebygga men också bevara de unika kvaliteter som finns i området.

Liberalerna har en tydlig småhus- och villapolitik och var tillsammans med Miljöpartiet drivande under förra mandatperioden för att ta fram Stockholms strategi för varsam utveckling av småhus och villaområden. Radhusen är inte helt fel utseendemässigt men de för höga och för stora för området.

Liberalernas princip är också att om grönområden måste tas i anspråk så ska det vara värt det, dvs generera många bostäder eller ha en viktig samhällsfunktion som t ex en förskola. Underlaget visar inga behov av förskola och ytan för förslaget genererar för få bostäder. När området förtätas blir gröna samband och rekreationsområden ännu viktigare. Vi avslår område C då det är det viktigaste gröna sambandet i området med stora naturvärden. Område C är också en extrem lågpunkt och har en viktig funktion som avrinningsyta för hela området.

Vi noterar att visionsbilderna för område C stämmer inte överens med verkligheten då det är 2-plans hus som avses i ett villaområde som består av enplanshus. Proportionerna är fel. de föreslagna radhusen är för låga. Det är dåligt att på detta sätt kolla bort medborgare och politiker att tro att något kommer att ta mindre plats visuellt än vad som är fallet.

För område A tycker vi att förvaltningen svarat bra, för område B har vi några förändringar att tillägga. Det mindre huset (III) bör utgå

och ersättas med tvåplans radhus. T ex två huskroppar i vinkel varav det ena längs med Hjortronvägen. Huskropp IV bör sänkas med en våning för en mjukare övergång mot villaområdet. Det är inte optimalt att angöra område B via villagatan och entré via Spångavägen bör utredas.

Vi vill också poängtera att grönkompensation inte är att utveckla lekplatser. Grönkompensation innebär att grönkompensera. Att utveckla och rusta upp lekplatser är en kompensation för bortfallen rekreationsyta vilket är något annat.

3) Findel Madison (SD) föreslår:

- a) Att avslå förvaltningens tjänsteutlåtande.
- b) Att ge förvaltningen i uppdrag att revidera tjänsteutlåtandet i enlighet med vad som anförs nedan.
- c) Att därutöver anföra följande:

Majoriteten i Stockholms stad (S, V och MP) går nu vidare med planerna på förtätning i Eneby, som dels innefattar 14 radhus längs Enebyvägen, dels 150 hyreslägenheter vid rondellen på Spångavägen.

Enebyparken, som utgör en grön kil genom Eneby och är viktig för områdets skyfallshantering, biologiska mångfald och ekosystemtjänster, offras för att göra plats åt radhuslängorna. Parken är också en populär rekreationsyta för hundägare, motionärer och lekande barn.

Eneby tillhör egnahemsrörelsens självbyggerier och klassas av Stadsmuseet som en kulturhistoriskt värdefull miljö. Förvanskning av de strömlinjeformade småhusen är förbjuden och förtätning med helt annan bebyggelse borde bara av det skälet anses olämplig. De föreslagna radhusen innebär en arkitektonisk och byggnadshöjdmässig kil som splittrar den kulturhistoriska miljön itu.

Utöver radhusen planeras 150 hyresrätter vid rondellen på Spångavägen. Merparten av dessa får tillfartsväg via Hjortronvägen och Kyrkoherdevägen, med kraftig ökad trafik genom området till följd. Med låga p-tal inom nyproduktionen och minskad gatuparkering som konsekvens av radhusen riskerar det även att bli trångt på gatorna i närområdet.

Värdet av nya bostäder måste vägas mot konsekvenserna av exploatering. Att ett viktigt grönområde byggs bort, att vårt kulturarv kvävs och förvanskas och att ett uppskattat bostadsområde försämras är ett högt pris att betala för ett relativt litet antal bostäder.

Denna förtätning i sitt föreslagna utförande ligger varken i Enebybornas eller Brommabornas intresse, och som deras

representanter i politiken borde inte Bromma stadsdelsnämnd tillstyrka densamma.

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Hanna Wistrand (L) och Mattias Keresztesi m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag. Findel Madison (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Svante Thorell (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi instämmer med förvaltningens tjänsteutlåtande men vill utöver det också anföra följande:

- I område B bryter förslaget i stor utsträckning mot den befintliga bebyggelsen. Intill område B består bebyggelsen av egnahemsvillor i ett plan från 1930-talet, och den föreslagna bebyggelsen skulle väsentligen avvika från omgivningen, och även medföra ökad insyn och minskad integritet för de som redan bor i området.

- Område C består idag av en inbjudande spontanaktivitetsyta som också har en viktig funktion som grönt koppel mellan Beckomberga och grönområdet runt Bällsta gård. Området är också tydligt utpekad som ett riskområde för översvämningar. Skulle det bebyggas enligt förslaget är det en ekologisk förlust, och den ökade mängden hårdgjorda ytor i kombination med den redan existerande översvämningsrisken skulle göra hela området mindre resiliert mot extrem nederbörd.

Vi föreslår istället följande lösning:

- Bebygg område B med radhus av samma typ och utformning som i förslagets område C.

- Avstå från att exploatera område C, vilket ger en bibehållen spontanaktivitetsyta, ett bibehållet grönt koppel mellan Beckomberga och området runt Bällsta gård, och ett mer skyfallsresiliert Eneby.

Handlingar i ärendet

- 1812698 (Godkänd - R 1) Samrådsyttrande gällande detaljplan för del av Eneby 1:1, Ögat 1:1 m.fl.
- BRO 2024/566-2.1 Planbeskrivning, samråd

- BRO 2024/566-2.3 Plankarta, samråd

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Esko,Heinonen	2024-12-13
Matyas-Gyorgy,Keresztesi	2024-12-13